

Virtain kaupunginhallitus
Virtain kaupunki
Virtaintie 26
PL 85
34801 Virrat

Kaavoitusaloite tuulivoimaosayleiskaavan laatimiseksi Virtain Tuuramäen alueelle

Johdanto

Ilmatar Energy Oy:n omistama hankeyhtiö Ilmatar Virrat Oy (jatkossa "Ilmatar") esittää oikeusvaikutteisen tuulivoimaosayleiskaavan laadinnan aloittamista Virtain kaupungin luoteisrajalle metsätalousvaltaiselle alueelle. Yleiskaava laadittaisiin siten, että sitä olisi mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisesti.

Tuuramäen tuulivoimahankkeen suunnittelualue ja tuleva osayleiskaava-alue rajautuu luoteessa Virtain ja Seinäjoen väliseen kuntarajaan. Ilmattaren Tuuramäen tuulivoimahankkeen suunnittelualue sijaitsee kokonaisuudessaan Virtain kaupungin alueella. Suunnitellun alueen alustava pinta-ala on n. 2790 ha.

Hakeva yhtiö

Ilmatar Energy Oy on suomalainen energiayhtiö, joka kehittää, rakentaa ja käyttää tuulivoimakohteita Suomessa tavoitteenaan muuttaa suomalaista energiantuotannon rakennetta ympäristöystävällisempään suuntaan. Ilmatar tulee rakentamaan Suomeen 2027 mennessä 1000 MW tuulivoimakapasiteetin omaan omistukseensa ja tavoitteena on rakentaa 2027 jälkeen 1000 MW tuulivoimaa lisää. Tuottamansa sähkön Ilmatar toimittaa yritys- ja kuluttaja-asiakkailleen.

Tällä hetkellä Ilmatar rakentaa tuulivoimapuistoja Kajaanin ja Pyhännän alueella (Piiparinmäki, 41 voimalaa), Kurikassa (Rasakangas, 8 voimalaa) ja Humppilan-Urjalan alueella (6 voimalaa). Alajärvellä on käynnistynyt rakennustyöt syksyllä 2021, jossa Louhukankaan ja Möksyn 36 voimalan yhteensä 216 MW sähköntuotanto käynnistyy vuoden 2023 loppuun mennessä.

Ilmatar Energy Oy on perustanut hankkeelle 100 % omistamansa erillisen hankeyhtiön Ilmatar Virrat Oy:n (Y-tunnus: 3230226-5). Hankeyhtiön kotipaikka on Virtain kaupunki.

Tuulivoimahankkeen kuvaus

Ilmatar suunnittelee Tuuramäen alueelle yhteensä maksimissaan noin 15-20 voimalan tuulivoimapuistoa. Yksittäisen tuulivoimalan nimellisteho on noin 6-10 MW (megawattia) ja tuulivoimalat tulevat olemaan toteuttamisajankohdan teknologian mukaisia. Kaavarajaus, voimaloiden sijoittelu ja voimaloiden

kokonaismäärä tarkentuvat kaavaprosessin aikana huomioiden kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) selvitykset, lausunnot, mielipiteet ja sidosryhmäkeskustelut.

Ympäristövaikutukset minimoidaan tarkalla suunnittelulla. Ilmatar esittää, että Tuuramäen tuulivoimahankkeen kaavoitus ja YVA-menettely suoritetaan erillismenettelyinä, eikä hankkeessa sovelleta YVAL 22 § mahdollistamaa yhteismenettelyä. Tuuramäen tuulivoimahankkeessa osayleiskaava- ja YVA-prosesseja yhteensovitetään kuitenkin esimerkiksi yleisötilaisuuksien ja viranomaismenettelyjen osalta.

Puolustusvoimat on antanut hankesuunnitelmasta myönteisen lausunnon voimaloille, joiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 350 metriä. Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelman mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista Virtain Tuuramäen alueelle. Puolustusvoimien lausunto on salassa pidettävä.

Kaavaprosessi ja projektin aikataulu

Ilmatar ehdottaa kaavoitusprosessille seuraavaa alustavaa yleisaikataulua:

- Kaavoitusaloitteen hyväksymisen yhteydessä (toukokuu 2022) Ilmatar Virrat Oy esittää hankkeelle kaavakonsulttia, jonka Virtain kaupunki hyväksyy omien hallintosääntöjensä mukaisesti.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) ja YVA-ohjelma valmistellaan keväällä ja kesällä 2022 ja asetetaan nähtäville syyskuussa 2022.
- OAS ja YVA-ohjelmaan saadut lausunnot ja mielipiteet huomioiden valmistellaan kaavaluonnos ja YVA-selostus, joka valmistuu mm. tarvittavista selvityksistä riippuen arviolta keväällä 2023 ja asetetaan sen jälkeen nähtäville.
- Kaavaluonnokseen ja YVA-selostukseen saadut lausunnot ja mielipiteet huomioiden valmistellaan kaavaehdotus loppuvuonna 2023.
- Kaavan hyväksymiskäsittely kunnanvaltuustossa sijoittuisi vuoden 2024 kevääseen.
- Kaavan hyväksymisen jälkeen haetaan rakennusluvat.
- Rakentaminen voisi alkaa alustavasti vuonna 2025, jolloin tuulivoimapuisto voisi olla tuotannossa vuonna 2027-2028.
- Tuulivoimapuisto on tuotannossa teknologisesti kehityksestä riippuen noin 30-40 vuotta, jonka jälkeen tuulivoimatoimija purkaa laitteistot ja maisemoi alueen. Muu rinnakkainen toiminta (mm. metsätalous, metsästys ja virkistyskäyttö) on alueella sallittua myös tuulivoimaloiden käytön aikana.

Maanomistus

Tuuramäen tuulivoimahankkeen kaava-alue on pääasiassa talousmetsää ja turvetuotantoaluetta, joka on yksityisten maanomistajien ja Suomen valtion omistuksessa. Ilmatar on solminut runsaasti maanvuokrasopimuksia suunnitellulla Tuuramäen tuulivoima-alueella maanomistajien kanssa. Hankkeen nykyinen

maanhallinta mahdollistaa teknis-taloudellisesti kannattavan tuulivoimahankkeen toteuttamisen jo kaava-aloitetta jätettäessä. Jäljellä olevien kiinteistönomistajien kanssa neuvotellaan maanvuokrasopimuksista prosessin aikana ja maanomistajilla on mahdollisuus laatia maanvuokraussopimus Ilmattaren kanssa kaavan hyväksymiskäsittelyyn saakka. Ilmatar vastaa neuvotteluista ja mahdollisten maanvuokrasopimusten laatimisesta maanomistajien kanssa.

Kaava-alue

Suunnitellun Tuuramäen tuulivoimahankkeen kaava-alue sijoittuu Virtain kaupungin luoteisrajalle Seinäjärven länsipuolelle, Tuuraneva-Sulkueenneva-Isoneva-alueille. Kaava-alueen alustava rajausta on esitetty tämän kaavoitusaloitteen liitteenä (**Liite 1.**).

Tuuramäen tuulivoimahankkeen kaava-alue on esitetty vuonna 2017 hyväksytyssä ja voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäväksi tuulivoimatuotannon alueeksi *tv1*-merkinnällä (Tuuraneva). Voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti Tuuramäen kaava-alueelle on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia tuulivoimaloita. Muita merkintöjä suunnitellulla alueella voimassa olevassa maakuntakaavassa on turvetuotannon kannalta tärkeä alue *Eot*.

Ilmattaren Tuuramäen tuulivoimahankkeen esiselvitystä on ohjannut vähintään puolentoista kilometrin asutusetäisyys suunniteltujen voimalasijaintien ja lähimmän vakituisen asutuksen ja vapaa-ajan asutuksen välillä. Liitteessä 1. kuvattu alustava voimalasijoittelun mahdollistava alue kuvaa tätä aluetta, jolle tuulivoimaloita on tämän asutusetäisyyden mukaisesti mahdollista sijoittaa. Selvyyden vuoksi todetaan, että tarkat voimalasijainnit, voimaloiden lukumäärä ja lopullinen osayleiskaava-alueen rajausta tulevat täsmentymään muun muassa kaavaprosessin aikana tehtävien selvitysten ja saatavien lausuntojen ja mielipiteiden perusteella.

Vaikutusten huomioiminen prosessissa

Ilmatar tulee selvittämään tuulivoimapuiston vaikutukset kattavasti kaavaprosessin aikana, minkä rinnalla toteutetaan laaja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). Lopulliset voimalasijainnit, voimalamäärä ja lopullinen osayleiskaava-alue tullaan laatimaan muun muassa YVA-menettelyn ja kaavoituksen aikana tehtävien selvitysten tuloksien pohjalta.

Kaavoitusprosessin aikana tullaan luontoselvitysten lisäksi laatimaan kattavat arvioinnit muun muassa maisema, melu- ja välkevaikutuksista. Odotettavissa olevia vaikutuksia havainnollistaaksemme olemme esittäneet kuitenkin jo tämän kaavoitusaloitteen liitteenä (**Liite 2., EI JULKINEN**) olevassa Tuuramäen hankkeen esiselvitysraportissa esittäneet alustavaan voimalasijoitteluun perustuvat melu- ja välkekartat. Alustavissa melu- ja välkeselvityksissä käytetty tuulivoimaloiden sijoittelusuunnitelma on suunnittelualueen maksimiratkaisua kuvaava sijoittelu, eikä se vastaa lopullista toteutettavaa vaihtoehtoa.

Esiselvitysraportin karttojen mallinnuksissa käytetyt voimalatyypit ovat alustava arvio siitä, minkälaisia voimaloita voisi olla yleisesti käytössä, kun Tuuramäen tuulivoimahankkeen rakennusluvut ovat saaneet lainvoiman. Melumallinnuksen voimalan lähtöäänitaso on sama kuin tällä hetkellä markkinoilla olevalla 6,2 megawatin voimalalla. Alustavien välkevaikutuksien arvioinnissa olemme käyttäneet voimalaa, jonka tornin korkeus olisi 200 metriä ja roottorihalkaisija 240 metriä (siiven pyyhkäisykorkeus 320 metriä). Lopulliset toteutettavat voimalatyypit tulevat olemaan markkinoilta rakennuslupien myöntämisen jälkeen yleisesti saatavilla olevia voimalatyyppejä.

Kustannusten jakautuminen ja kaavoituskonsultti

Ilmatar Virrat Oy tulee vastaamaan kokonaisuudessaan osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista sekä kuuluttamis- ym. kuluista. Lisäksi Virtain kaupunki perii kaavoituksesta ja muista kaavoitukseen liittyvistä viranomaistehtävien hoitamisesta koituvien kustannusten mukaisesti Ilmatar Virrat Oy:ltä korvauksen erikseen tehtävän kaavoitussopimuksen ehtojen mukaisesti. Kaavoitussopimuksen luonnos on esitetty kaavoitusaloitteen liitteenä (**Liite 3. EI JULKINEN**) Ilmatar Virrat Oy teettää lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja vastaa tarvittavien suunnitelmien, selvitysten ja vaikutusarviointien kustannuksista.

Ilmatar Virrat Oy esittää, että Tuuramäen tuulivoimahankkeen kaavoituskonsulttina toimii FCG Finnish Consulting Group Oy ja vastaavana kaavan laatijana Tuomo Järvinen (Arkkitehti YKS-656).

Esteellisyys kunnan päätöksenteossa

Kaikessa mahdollista Tuuramäen tuulivoimahanketta ja sen osayleiskaavoitusta koskevassa Virtain kaupungin päätöksenteossa pyydämme ottamaan huomioon esteellisuuden vaikutuksen. Esteellinen henkilö ei saisi osallistua hallintoasian käsittelyyn.

Käsittelyllä tarkoitetaan kaikkia sellaisia hallintomenettelyssä suoritettavia toimia, jotka voivat jollakin tavoin vaikuttaa asiassa tehtävän päätöksen sisältöön. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että viranomaisen ja/tai hänen perheenjäsenensä omistaessa maita tuulivoima-alueella, hän ei saisi osallistua päätöksentekoon. Lisätietoja esteellisyydestä Kuntaliiton sivuilla:

<https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnan-paatoksenteko/esteellisyys>

Liitteessä 4. (EI JULKINEN) on luettelo maanomistajista, joiden kiinteistöt sijaitsevat Tuuramäen tuulivoimahankkeen suunnittelualueella. Lisäksi pyydämme huomioimaan, että liitteenä olevan luettelon yhtiöissä ja instituutioissa työsuhteessa tai luottamustehtävissä olevat ovat esteellisiä hankkeen käsittelyssä.

Lisätietoja asiasta antaa:

Lauri Vierto
Hankekehityspäällikkö
lauri.vierto@ilmatar.fi
050 376 5204

Kunnioittaen,

Juha Sarsama
Hallituksen jäsen
Ilmatar Virrat Oy, (3230226-5)

